

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีใน ตำบลบ่อสลี อำเภอสอด จังหวัด เชียงใหม่

ผู้เขียน อติศักดิ์ พรหมเมืองดี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล เศรษฐบุตร กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สรวมศิริ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีในตำบลบ่อสลี อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีในตำบลบ่อสลี อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีในตำบลบ่อสลี อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลี จำนวน 95 ราย ในพื้นที่ ตำบลบ่อสลี อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 41.1 ปี จบการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ปลูกกะหล่ำปลีเฉลี่ย 7.67 ปี มีรายได้จากการขายผลผลิตกะหล่ำปลีเฉลี่ย 24,713.33 บาทต่อปี มีรายได้ของคร่าวเรือนเฉลี่ย 162,344 บาทต่อปี มีแรงงานที่ใช้

ในการปฏิบัติดูแลกะหล่ำปลีเฉลี่ย 5.14 คน เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตเอง มีการติดต่อกับนักวิชาการเฉลี่ย 1 ครั้ง เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 1.47 ครั้ง เป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเกษตร

ผลการศึกษาความรู้ของเกษตรกร เกี่ยวกับเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 0.91) ทักษะคิดของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 2.62) การปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลี พบว่า เกษตรกรมีสภาพการปลูกแบบที่เนิน มีการคัดเลือกประเภทและชนิดพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดินที่ปลูกทุกครั้ง ไถตากดินก่อนปลูก ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ไม่มีการปลูกพืชปรับปรุงดินก่อนปลูก เพราะกล้าแบบแปลงเพาะชำ ใช้ปุ๋ยเคมีเมื่อต้นกล้าอายุ 1 เดือน สูตรปุ๋ยที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ 46-0-0 ให้น้ำทุกวันเป็นแบบสปริงเกอร์ ในด้านสุขลักษณะและความสะอาดพบว่า มีการกำจัดวัชพืชและเศษโดยเฉพาที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก ทำความสะอาดอุปกรณ์ในการเพาะปลูกหลังจากใช้งาน ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องพ่นไม่ให้มีรอยร่วก่อนการใช้งาน การปฏิบัติและควบคุมการผลิต พบว่า มีการสวมเสื้อผ้าและอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้าป้องกันอันตรายจากสารพิษ ปฏิบัติตามคำแนะนำของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง พ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้า ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนใหญ่เป็นช่วงเช้า หลังจากเก็บผลผลิตกะหล่ำปลี นำเข้าที่ร่มที่อากาศถ่ายเทสะดวก มีการรักษาความสะอาดบริเวณที่รอการบรรจุหรือรอการขนย้าย มีการสวมถุงมือที่สะอาด หรือทำความสะอาดถุงมือทุกครั้งที่ทำกรล้างหรือบรรจุผลผลิตกะหล่ำปลี เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจดบันทึกข้อมูลวันปลูก วันที่ศัตรูพืชระบาด แต่มีการจดบันทึกการใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมี ปริมาณผลผลิตกะหล่ำปลี รายได้ของการขายผลผลิตกะหล่ำปลี

ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกะหล่ำปลีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านการจัดการสุขลักษณะของแปลงปลูกกะหล่ำปลี ได้แก่ รายได้จากการขายกะหล่ำปลี ส่วนด้านการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ การศึกษา การเข้ารับการฝึกอบรม การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ และความรู้ความเข้าใจในระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ด้านการจัดการปัจจัยในการผลิต ได้แก่ การเข้ารับการฝึกอบรม การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ ส่วนด้านการปฏิบัติและการควบคุมการผลิต ได้แก่ รายได้จากการขายกะหล่ำปลี และจำนวนแรงงาน ส่วนด้านการบันทึกและการควบคุมเอกสาร ได้แก่ การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการ

ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกกะหล่ำปลีในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปุ๋ยและสารเคมีมีราคาแพง และมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง แต่

ราคาผลผลิตต่ำและไม่แน่นอน ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน เนื่องจากการระบาดของโรค
แมลง ใช้จ่ายป้องกันและกำจัดแล้วไม่ได้ผล ใช้จ่ายที่มีฤทธิ์รุนแรงไม่ได้เพราะต้องอยู่ในระบบของ
Gap คำแนะนำเกี่ยวกับโรคและแมลงใช้ไม่ได้ผล จึงทำให้ผลผลิตเสียหาย และมีข้อเสนอแนะ
อยากให้มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน มีการเข้าไปซื้อถึงแหล่งที่ผลิต มีการประกันราคากะหล่ำปลี และ
มีการแนะนำเกี่ยวกับยาหรือสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลงที่ใช้แล้วประสบผลสำเร็จ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Factors Affecting Good Agricultural Practice of Cabbage Growers in Bo-Sali Sub-district, Hot District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Adisak Prommuangdee
Degree	Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Chairperson
Assoc. Prof. Suraphol Sreshthaputra	Member
Assoc. Prof. Dr. Pittaya Sruamsiri	Member

Abstract

The objectives of this research were to study 1) factors affecting on farming practices by the GAP for cabbage of the cabbage growers in Bo-Sali sub-district, Hot district, Chiang Mai Province 2) relationship of those factors on farming practices by the GAP regulation and 3) problems, obstacles and recommendations towards the GAP of cabbage growers in Bo-Sali sub-district, Hot district, Chiang Mai Province.

The research sampling were 95 cabbage growers in Bo-Sali sub-district, Hot district, Chiang Mai Province. Data were collected by interviewed questionnaires and analyzed by descriptive statistics such as percentage, mean average, maximization, minimization, standard deviation, Pearson's coefficient correlation and Stepwise multiple regression analysis.

The results showed that most of the growers were male averaged 41.1 years of age with educational background lower than the Prathom level. On average the experience on cabbage growing was 7.67 years, the earning from cabbage produce was 24,713.33 baht per year, the household income was 162,344 baht per year, the working labors for cabbage growing were 5.14 persons. Most of the cabbage growers sold their produces by themselves, the contact with technician was once a year, the participation in technical training was 1.47 times and they were members of various agricultural groups.

The cabbage growing was practiced on the upland condition. The growers always selected plant types and varieties accordingly to the soil condition with dry soil tillage and only

compost or manure application. Before cabbage growing, there were no soil improvement plants cultivation, the seedlings were raised by nursery bedding, the seedlings of one month was applied by chemical fertilizer, mostly was 46-0-0, daily watering was done by springer irrigation. For the sanitary and cleanliness the growers always removed the weeding and diseased plants to be destroyed out of the farm areas, cleaned agricultural tools and equipments after use, checked and fixed all leakages of the sprayers to be ready for other uses. For the practice and production controlling, the growers wore protected clothing such as masks, hand-gloves, hats and shoes to prevent any hazardous toxic substances, pesticides application were directly followed recommendations and the work was finished in the morning. Harvesting was mostly conducted in the morning, the harvested cabbages were brought to shady and good ventilation area, packing and transporting areas always kept clean. Moreover, they always wore and cleaned the gloves everytime after the cleaning or packing their produces. Most of the growers had never recorded the planting dates and also the spreading date of pests and diseases. However, the growers had recorded details on fertilizers application, chemical usages, quantity of cabbage produces and returns from cabbage selling.

Hypothesis test resulted that the factors which significantly related to the practical works of the growers who followed the regulations on Good Agricultural Practice for cabbage were ; the cabbage's farm sanitary management such as revenues from cabbage selling ; the management on agricultural tools and equipments such as educational level, training participation, recommendations from government agencies as well as knowledge and understanding on Good Agricultural Practice regulation ; the management on agricultural inputs such as training participation, recommendations from government agencies ; the practical and production controlling such as revenues from cabbage selling and numbers of labors.; the data recording and controlling such as recommendation from government agencies.

Problems and obstacles of the cabbage growers in Chiang Mai Province were ; high production cost due to high prices of chemical inputs and high transportation cost while agricultural produces' prices were low and uncertain ; unqualified produces due to diseases and insects infestation while pesticides application were ineffective. According to the GAP regulation, the high poisoning pesticides could not be used, moreover, recommendation on diseases and insects controlling were also ineffective, and led on production loss.

Recommendations were certain markets, in-site buying, cabbage price insurance and recommendation on effective pesticides usages.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved